

ארמי עובד אבי

דברים כ"ו: ה'-י'

(ה) וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לְפָנָי | ה' אֱלֹהֶיךָ אַרְמִי אֲבִד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָּה וַיִּגְרָ שָׁם
בְּמִתֵּי מֵעֶט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָדוֹל עָצוּם וְרָב: (ו) וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ
וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: (ז) וַנִּצְעַק אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע ה' אֶת־קִלְנוּ
וַיִּרָא אֶת־עֲנִינֵנוּ וְאֶת־עֲמַלְנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ: (ח) וַיּוֹצֵאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה
וּבְזְרָע נְטוּלָה וּבְמַרְא גָדֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתֵּיִם: (ט) וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן־
לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ: (י) וְעַתָּה הִנֵּה הִבֵּאתִי אֶת־רֵאשִׁית
פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי ה' וְהִנְחִיתוּ לְפָנָי ה' אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לְפָנָי ה'
אֱלֹהֶיךָ:

Deuteronomy 26:5-10

(5) And thou shalt speak and say before the LORD thy God: 'A wandering Aramean was my father, and he went down into Egypt, and sojourned there, few in number; and he became there a nation, great, mighty, and populous. (6) And the Egyptians dealt ill with us, and afflicted us, and laid upon us hard bondage. (7) And we cried unto the LORD, the God of our fathers, and the LORD heard our voice, and saw our affliction, and our toil, and our oppression. (8) And the LORD brought us forth out of Egypt with a mighty hand, and with an outstretched arm, and with great terribleness, and with signs, and with wonders. (9) And He hath brought us into this place, and hath given us this land, a land flowing with milk and honey. (10) And now, behold, I have brought the first of the fruit of the land, which Thou, O LORD, hast given me.' And thou shalt set it down before the LORD thy God, and worship before the LORD thy God.

וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ, וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה.

**וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם – בְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה, וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף
גַּם הוּא עַל שִׁנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ, וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ.**

"And the Egyptians did bad to us" (Deuteronomy 26:6) - as it is stated (Exodus 1:10), "Let us be wise towards him, lest he multiply and it will be that when war is called, he too will join with our enemies and fight against us and go up from the land."

**וַיַּעֲנוּנוּ. בְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשִׂימוּ עָלֵינוּ שָׂרֵי מַסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם. וַיִּבְנוּ עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפָרְעָה.
אֶת־פָּתָם וְאֶת־רַעְמֵסֶס.**

"And afflicted us" - as is stated (Exodus 1:11); "And they placed upon him leaders over the work-tax in order to afflict them with their burdens; and they built storage cities, Pithom and Ra'amses."

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה. בְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ.

"And put upon us hard work" - as it is stated (Exodus 1:11), "And they enslaved the children of Israel with breaking work."

הגדה תשפ"ב

- I. קדש ורחץ
 - Just start
- II. ד' כוסות
 - Bring out the hidden
- III. בבהילו יצאנו ממצרים
 - Above this world
- IV. עבדים- בני חורין
 - Loving our connection with Hashem
- V. מעשה
 - The Seder "disaster"
- VI. דיינו
 - Gratitude
- VII. צא ולמד
 - What it is
- VIII. ונצעק
 - Davening for Ruchnius
- IX. פסח
 - Finding the language
- X. מרור
 - Catalyst for growth